

Harmadik országból történő munkavállalók foglalkoztatása

A harmadik országból érkező munkavállalók foglalkoztatása Magyarországon több lépésből álló folyamat, amely a helyi kormányhivatalban benyújtott munkavállalási engedély kérelmezésével kezdődik. A foglalkoztatónak igazolnia kell a munkaerőhiányt és azt, hogy a pozíciót nem tudta belföldi vagy EGT-állampolgárral betölteni. A munkaadónak meg kell határoznia a munkakört és annak követelményeit, valamint bizonyítania kell, hogy a helyi munkaerőpiacon nem található megfelelő jelölt. Ezt követően a munkavállalói teszt alátámasztja, hogy helyi munkaerő nem alkalmazható az adott pozícióban.

Sikeres kérelmezés esetén a kormányhivatal kiadja a szakhatósági engedélyt, amely lehetővé teszi a harmadik országbeli munkavállalók foglalkoztatását. Az engedély nélküli foglalkoztatás tilos. Nem EU-állampolgárok számára kombinált tartózkodási és munkavállalási engedély szükséges a magyarországi munkavégzéshez, amelynek eljárása akár 70 napot is igénybe vehet, és csak az adott foglalkoztatóhoz érvényes. Különleges kedvezmények érvényesek az EU Kék Kártyával rendelkező munkavállalók számára, akik felsőfokú végzettséggel vagy legalább ötéves releváns munkatapasztalattal rendelkeznek.

A foglalkoztatási célú tartózkodási engedélyt az a vendégmunkás kaphatja, aki a foglalkoztatásra irányuló jogviszonya alapján tényleges munkát végez Magyarországon. Az engedély érvényességi ideje legfeljebb két év, amely legfeljebb egy évvel hosszabbítható meg, de összesen nem haladhatja meg a három évet. A foglalkoztatási célú tartózkodási engedéllyel rendelkező vendégmunkás magyarországi tartózkodására hivatkozással további harmadik országbeli állampolgár tartózkodási jogcíme nem alapítható. A vendégmunkás nem kaphat nemzeti tartózkodási kártyát. Ha a vendégmunkás más foglalkoztatóval kíván jogviszonyt létesíteni, vagy a munkakörben vagy munkavégzési helyben változás áll be, új engedélyt kell kérnie. A foglalkoztató köteles gondoskodni arról, hogy a vendégmunkás a munkaviszony megszűnése esetén legkésőbb hat napon belül elhagyja Magyarországot. Ennek elmulasztása esetén a foglalkoztatót bírság sújtja. Az idegenrendészeti hatóság és a rendőrség által előlegezett kiutasítási költségeket a foglalkoztatónak kell megtérítenie, ha a vendégmunkás nem rendelkezik a költségek fedezetével és a kiutasítást a törvényi feltételek megsértése miatt rendelték el.

A magyar jogszabályok szerint a külföldi és magyar munkavállalók azonos munkakörben ugyanazt a bért kapják. A foglalkoztatáshoz szükséges a magyar TAJ kártya és adóazonosító jel beszerzése, amelyhez a munkáltató bevonása szükséges. Engedély nélkül dolgozhatnak Magyarországon a menekültek, oltalmazottak, bevándoroltak, letelepedett jogállású személyek és az EGT-állampolgárok, de az engedélymentes munkavállalást a foglalkoztató köteles bejelenteni az illetékes kormányhivatalnál.

Bizonyos esetekben, mint például vezető tisztségviselők vagy rövid ideig tartó oktatási tevékenységek esetén, nincs szükség munkavállalási engedélyre. Az engedélyek legfeljebb 2 évre szólnak, és meghosszabbíthatók, ha a munkáltató további foglalkoztatást tervez. Az engedélyezési eljárás során a foglalkoztató nyújtja be a kérelmet, amelynek tartalmának meg kell egyeznie a munkaerőigény-bejelentéssel. Ha nincs kiközvetíthető munkaerő az adott pozícióra, a kormányhivatal engedélyezi a harmadik országbeli állampolgár foglalkoztatását.

Ugyancsak speciális szabályok vonatkoznak a szezonális vendégmunkásokra és a beruházási célú vendégmunkásokra is. A szezonális vendégmunkások esetében olyan harmadik országbeli állampolgárokról beszélhetünk, akik jogszabályban meghatározott szezonális munkát végeznek Magyarországon. Az új törvény szerint tartózkodási engedélyt csak akkor kaphatnak, ha megfelelnek a

kormány rendeletében meghatározott feltételeknek. Az engedély érvényességi ideje legfeljebb hat hónap, amely tizenkét hónapon belül hat hónapot meg nem haladó időtartamig meghosszabbítható. Az engedély tizenkét hónapon belül hat hónapot meghaladó időtartamra nem adható ki és hat hónapot követően nem hosszabbítható meg. A szezonális munkavállalás célú tartózkodási engedéllyel rendelkező vendégmunkás nem kaphat nemzeti tartózkodási kártyát, és más jogcímen tartózkodási engedély belföldön nem kérelmezhető az érvényességi idő alatt és annak lejártát követően.

A beruházási célú vendégmunkások olyan harmadik országbeli állampolgárok, akik Magyarországon beruházás megvalósítása érdekében végeznek munkát. Az új törvény szerint tartózkodási engedélyt csak akkor kaphatnak, ha a foglalkoztatójuk megállapodást vagy szerződést kötött a Kormány nevében eljáró külgazdasági ügyekért felelős miniszterrel, és rendelkezik előzetes csoportos munkavállalási jóváhagyással. A tartózkodási engedély érvényességi ideje legfeljebb három év, amely az előzetes csoportos munkavállalási jóváhagyásban meghatározott időtartamig terjedhet. Az engedély érvényességi ideje alatt és annak lejártát követően más jogcímen tartózkodási engedély belföldön nem kérelmezhető.

A folyamatot szabályozó jogszabályok elsősorban a **1991. évi IV. törvény**, a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról és a **2023. évi XL. törvény** amely a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szól, valamint ennek a végrehajtási rendelete, a **35/2024. Korm. rendelet**, továbbá a **355/2007. Korm. rendelet** és a **445/2013. Korm. rendelet**, amelyek a munkaerő szabad áramlásával és a harmadik országbeli állampolgárok foglalkoztatásának engedélyezésével kapcsolatos átmeneti szabályokat és mentességeket tartalmaznak.